

N.B. Ce texte, très particulier (Balde s'attache ici à redonner vie au dialecte Osque, à partir du peu que Pompeius Festus nous a transmis de l'oeuvre du grammairien M. Verrius Flaccus) n'est pas présenté ici sous sa forme complète : les passages explicatifs en prose, certaines séquences problématiques ont été coupés.

PROLUSIONES SIVE INVESTIGATIO HIPPOCRATES-OSCO-CRENAE FONTIS...
DIALOGI AD THALEIAM, INTER NOVENI MUSAS QUARTAM.

DIALOGUS PRIMUS.

AUCTOR.

O1_1 v.1 Ex quo me lyricis vatibus inseri
2 jussit, qui citharam numine temperat,
3 o formosa Thalia,
4 numquam me puduit tui.

THALEIA.

5 Ex quo Teutonicis vatibus inseri
6 persuasit Macies turpis et improba,
7 o perjure poeta,
8 semper me puduit tui.

AUCTOR.

9 Tam crudele nefas est, Alemannicis
10 inflexisse modis artem Heliconiam !
11 Quid tantum pia siccis
12 peccavit Macies genis ?

THALEIA.

13 Cur non et Furias, monstraque sub Styge,
14 Curasque, Eumenidesque, et rabidam Famem,
15 cur non integra pallens
16 laudas agmina februm ?

AUCTOR.

17 Atqui inter socias tu gracilis quoque
18 regnas quarta Deas : pinguis et ingeni
19 contemnis, scio, sumen,
20 et versum teretem probat.

THALEIA.

21 Idcirco fidibus, quas tibi Teius,
22 me praesente, dedit noster Anacreon,
23 vates barbarus uti
24 ad vernacula debuit !

AUCTOR.

25 Sermonem patriae, lux mea, barbarum
26 voces horridae trudere Thraciae ;
27 quo Romana perorat

28   majestas ; cave, dixeris.
                     THALEIA.

29   Hem ! quam te fragili protegis Aegide !
 30   Multis non opus est. Sacrilega manu
 31   quisquis sacra prosanat,
 32   ut tu barbita, sit sacer.
                     AUCTOR.

33   Exspecto retegi grande piaculum ;
 34   cujus si fuero, judice me, reus ;
 35   mille in frusta secandum
 36   Musarum orgia differant.
                     THALEIA.

37   O Fatum merite et vulnera Pentheos.
 38   Delphorum Tripodem qui violaveris ;
 39   plebeiaque culinae
 40   ollis miscueris nigris !
                     AUCTOR.

41   Si non indecori carmine luserat
 42   Germanus ; Latium si quoque provocet ;
 43   (mussat Fama) clienti
 44   cur irasceris ? Obsecro.
                     THALEIA.

45   Huc ventum est igitur, turpiter impudens ;
 46   effrenes animos ut soluas palam !
 47   O Busiridis ara, et
 48   scalis digne Gemoniis.
                     AUCTOR.

49   Ut semper lepidus, femina doctior,
 50   sexus bile tumet, lege superbiae !
 51   Ut mox tota in amaro
 52   fermento es, mea Pieri !
                     THALEIA.

53   Irritas etiam ! Cui patientia
 54   inter tot stimulos duret aheneae !
 55   Ad praesaepia Martis,
 56   ad nigras pecudes abi.
                     AUCTOR.

57   Sed quid si redeo, Lux mea, tristior,
 58   promittoque manu supplice neniam,
 59   emendare paratus
 60   naevos, qui tibi displicent.
                     THALEIA.

61   Quamquam non gravior pumice, et aesculo
 62   es multo horridior ; statque fides loco,
 63   quo nec futile vitrum :
 64   si purgas animum, redi.

DIALOGUS SECUNDUS.

                    AUCTOR.

01_2   v.1   Sincera si me Castalidum datae
                   2   fides priori restituit loco ;
                   3   amoris exorare pignus
                   4   Pace tua liceat, Thalia.
                     THALEIA.

                  5   Quamquam bis geminos servo biverticis

6 Parnassi scopulos : propterea mihi
7 non est lingua bisulca ;
8 nec mens, aut animus duplex.
AUCTOR.
9 O ergo fontem, quem Pater Ennius,
10 et tussientis pulmo Laberii ;
11 quem cana libavit Vetustas :
12 Virgo mihi generosa, monstra.
THALEIA.
13 Queis desideriiis, ah miser, aestuas ?
14 Praegnantes veluti pica coquit sua.
15 Mentem prava cupido
16 atra compede fascinat.
AUCTOR.
17 Haurire lymphas (urit enim sitis)
18 hinc optem, et Osco more seniliter
19 bacchari, et antiquos caducis :
20 eruere ex tumulis poetas.
THALEIA.
21 Malis labra sacro tingere flumine,
22 quod fixa elicuit Pegasus ungula.
23 Ut spumis Aganippe
24 nostras subsiliens fremit !
AUCTOR.
25 Quam dulce Flacci mi sapiat merum,
26 scis ipsa. Sed nunc Pacuvii scyphos
27 orexis Attellana suadet,
28 et tepidam Matii lagoenam.
THALEIA.
29 Verbo : semper amas devia. Niteris
30 praeceps in vetitum. Si lituos feram
31 Enni : fer mihi, dices,
32 claram Virgilii tubam.
AUCTOR.
33 O Diva, numquam senseris amplius
34 inobsequentem (juro per igneas
35 Phoebi sagittas) ante dulcem
36 sed sine me furere hunc furorem.
THALEIA.
37 Sint, quae commemoras, vera : sed horridi
38 fontis relliquias prodere jam vetor.
39 Percontanda Sororum
40 mens est. Cras redeas, licet.

DIALOGUS TERTIUS.

AUCTOR.
O1_3 v.1 Hoc sexu nihil est imperiosius.
2 Mirum ! Musa redux ni mihi verba det :
3 vulgum qualibus aula,
4 cassa ludificat nuce.
THALEIA.
5 Quis tam mane novis floribus atrium
6 ornatuque fores cinxit Ionico ?
7 Intentam Philomelae
8 quis me provocat augurum !

AUCTOR.

9 Promisso cupiam fonte frui, Deae.
10 Prae quo displiceant et Tegeatici
11 saltus ; quodque capellas
12 Tibur frigore distinet.

THALEIA.

13 Votis ut cupiam protinus obsequi ;
14 mecastor, nequeo. Nam lapidum globo
15 sparsorum, Pater alti
16 obstruxit putei cavum.

AUCTOR.

17 Quid tum ? saxa suis non moveam locis !
18 Sit Taurus, sit Atlas ; Peliacae supra
19 sint cautes, et Olympus :
20 his a vulsero brachiis.

THALEIA.

21 Confusas tribulis insuper undique
22 implexisque vias sentibus induit.
23 Caecis mille rubebunt
24 laesi vulneribus pedes.

AUCTOR.

25 Quid tum ? mille via fraudet origine ;
26 sollertem inveniet Thesea Daedalus.
27 Eludam Labyrinthum ;
28 numquam janua non patet.

THALEIA.

29 Circum monstra volant ; qualia nec specus
30 Caci dira tulit, nec lacus Arcadum
31 Stymphalus. Per opacum
32 bubones ululant nemus.

AUCTOR.

33 Si centum gemina Gorgone fulgida,
34 et septum innumeris anguibus ostium
35 silvae Pallas obumbret :
36 tanto mollior irruam.

THALEIA.

37 Extremo propior, quaeso, periculo,
38 tandem propositi flebilis abstine.
39 Non sentis, mihi quanto
40 quam sis tu tibi carior !

AUCTOR.

41 Sed non (mitte metum, Lux mea) funebres
42 vigeant tabulae continuo mori,
43 quondam miles in hostem ;
44 vadens, incolumis redit.

THALEIA.

45 Ah ! cur non metuam ? Scilicet ardui
46 in bella et gladios estis Iazyges !
47 Tu, verbose poeta,
48 sternes multa cadavera ?

DIALOGUS QUARTUS.

AUCTOR.

01_4 v.1 Tandem per Lemures ad puteum quoque

2   invadamus iter. Quo timeam minus,
 3   quamquam Cerberus hac in silua cubat,
 4   inventum scio strenuum,
                                  THALEIA.
 5   immetata jacis vota lubidinum.
 6   Tanti Naevius est, aut Pater Ennius,
 7   ut morsu pereas ! Quo tamen opprimes
 8   saevas ingenio striges ?
                                  AUCTOR.
 9   Galli cuncta domant. Frena regentibus
 10   accedunt fluvii, dissiliunt juga,
 11   procumbit pelagus, moenia corruunt ;
 12   nascuntur subito nova.
                                  THALEIA.
 13   Ad rhombum, bone vir. Pompa quid haec juvat !
 14   Ceu dicas : quoniam sol Babylonius
 15   Thressae diminuit cornua Cynthiae ;
 16   totum possideo Tagum.
                                  AUCTOR.
 17   Paullo plura tego. Namque notabilem
 18   praetendam clipeum nomine Gallico ; et
 19   ensem liligerum, qui valido truces
 20   umbras verberet impete.
                                  THALEIA.
 21   Saepe et magnanimos mentis opinio
 22   fallit. Fortis eris scilicet eminus !
 23   Sed cum monstra pedem contulerint prope,
 24   solveris pavidus mori.
                                  AUCTOR.
 25   Aeneas Hecaten germinis aurei
 26   ostensa potuit fallere bractea :
 27   vecordes nequeant Gallica fontium
 28   Larvas sistere lilia !
                                  THALEIA.
 29   Sed quis Francigenum, dic, age, te suo
 30   infestum per iter nomine muniet ?
 31   Cujus praesidio fretus idoneo
 32   silvae deicies moras ?
                                  AUCTOR.
 33   Heros Parisiis missus amicior,
 34   Germano titulum saepius obtulit.
 35   Ultro missa salus, plus vice simplici,
 36   securum faciet latus.
                                  THALEIA.
 37   Ille est, quem Zephyris laeta faventibus
 38   vectat per populos Gallia, Memmius !
 39   Cujus jam gemino gloria nominis
 40   dudum incanduit aethere !
                                  AUCTOR.
 41   Ac si, Virgo, velis dicere : jam scio,
 42   fatorum serie nobilis, anxii
 43   non famam sequitur more proci ; Deam
 44   vel nolens habet aucupem.
                                  THALEIA.
 45   agnosco (neque enim Fama latet) virum,
 46   quem summis habilem vita negotiis,
 47   omnique invidia major, inutili
 48   exercet procul ambitu.

AUCTOR.

49 Legum purus apex vertice subsilit ;
50 facundique natant oris in alveo
51 blandae pacis apes, et sociabilis
52 dulces eloquii favi.

THALEIA.

53 Laudes praeterea Marsilium, jocis
54 argutum lepidis, et sale candido
55 convivam, et facili, non sine gratiis,
56 ubertate volubilem.

AUCTOR.

57 Plenum consiliis, grande Lutetiae,
58 supremum quod habet Rex Capitolium ;
59 justis ponderibus debet et asserit
60 lancem Marsilio suam.

THALEIA.

61 Nuper Terpsichoren et Polyhymniam
62 meque inter, rutilas concutiens comas,
63 quam laetis avibus Francigenas foveat,
64 Phoebus dixerat, omina !

AUCTOR.

65 Ulmae, cum celebri qui fuerunt viro,
66 narrant, quantum animi contineat sinu (?).
67 Magnis Marsilius major, at unius
68 infra est culmina Memmii.

THALEIA.

69 Intonsus super haec addidit, (et suae
70 jurans articulos imposuit lyrae,
71 quod raro solet) : applaudite filiae.
72 Doctos Francigenas amo.

AUCTOR.

73 Hos tales madidis noctibus Ennii ;
74 aspersos cupiam ; nam venerabilis
75 horroris facie conciliat sibi
76 caligo reverentiam.

THALEIA.

77 Quanto lucidius carmen Horatii
78 haurires Apula Pindarus hydria ;
79 quae te, quae rabies cogit inhospita
80 Enni radere litora ?

AUCTOR.

81 Est inquam, rabies, et fateor ; sed est.
82 Pelles non aliter quam calidam sitim
83 humore. Est aliqua insania amabilis
84 non ingrataque mentium.

THALEIA.

85 Cedo, quandoquidem sic animo sedet.
86 Qui possis penetrare umbriferum nemus,
87 pandet crastina lux. Tunc liceat bibere
88 et rarum vomere Ennium.

DIALOGUS QUINTUS.

THALEIA.

O1_5 v.1 Possis thura meis ducere naribus,
 2 et sertum niveis plectere de rosis ;
 3 si, quae gaudia Phoebi
 4 apportem tibi, noveris.

AUCTOR.

5 Possim et malobathrum fundere, quod Syrus,
 6 et tostas segetes spargere, quas Cilix ;
 7 si, quae nuncia vati
 8 apportes bona, dixeris.

THALEIA.

9 Affusis precibus, denique Pythio
 10 persuasi, facilis saevitiae Deo ;
 11 vi te rursus anhelum
 12 forti numine torqueat.

AUCTOR.

13 Quo non utilius munus amaverim.
 14 Illabens animum si quatit entheum
 15 Numen : fonte reperto,
 16 turpes non metuam feras.

THALEIA.

17 Oetaei stimulis Pythius Herculis
 18 in mentem, rapido cum tonitru, ruet ;
 19 una pulpita, sellam
 20 credes corruere, et domum.

AUCTOR.

21 Sic, o Virgo, fave. Pocula, fistulas,
 22 et paetum interea terribilis gulae
 23 disponam, generosae ir-

THALEIA.

24 ritamenta ferociae.
 25 Cras, cum prima dies evigilaverit,
 26 vibrandum e nebula magnanimi scias,
 27 multo non sine risu,
 28 gratum fulmen Apollinis.

AUCTOR.

29 O jam nostra vale dulcis Horatia !
 30 tantisperque tui non nimis immemor
 31 Flacci ; vespere, cura,
 32 ut salvus redeat domum.

INVENTIO HIPPO-OSCO-CRENES.

ENTHUSIASMUS

O2_1 v.1 Cantant volucres. Sed quota, Didace,
 2 dic, hora versis insonuit rotis ?
 3 Quis me tremendo (numen, oestrum,
 4 vim patior) Deus excitatum
 5 implet tumultu ! Qualis ab arduo,
 6 nivosa cui mons pabula sufficit,
 7 torrens, rapax involutam
 8 vere novo populare brumam,

9 descendit Aemo. Turbidus invehi,
 10 negansque sisti, cum sonitu ruit,
 11 arbusta secum, quaeque inundat,
 12 arva rotans ; animosque tollit.
 13 Frustra illigatas obicias trabes,
 14 frenumque saxorum impetuosius
 15 desaevienti. Spumat altum
 16 improbus, et dubitat revertens
 17 parere Nymphis, aut Domino maris.
 18 Apollo tota nubis Olympicae
 19 usus laborantem procella
 20 impulit, in mediamque duxit
 21 repente silvam. Caedite praevii
 22 virgulta Fauni. Si potuit novum
 23 columbus Orbem, solis extra
 24 paene vias reperire postum ;
 25 sit irreperitus fons Silicernii !
 26 Quin ipse Nilus jam penetrabilis,
 27 hirsuta scrutanti profundum
 28 cornua, caeruleumque praebet.
 29 Post mille tractus, Aethiopi caput
 30 late videndum. Sternite praepetes
 31 dumeta Fauni. Qua comantes
 32 lucus iners et opacus umbras.
 33 Ac densa nexum miscet adulteris
 34 caligo ramis ; vulnificus chalybs
 35 descendat in costas et armos
 36 taediferae, cana membra, silvae ;
 37 ornumque, et alnum, et robur, et abietem,
 38 vulgusque silvae ignobile, populum
 39 librata detruncet securis
 40 stirpe tenus, retegatque saltum.
 41 Laevam petamus fallor ? An audio
 42 ad murmurantes non procul hinc aquas !
 43 Serpunt sinistrorsum susurri,
 44 et nebulas vitiatus aer
 45 exhalat. O qua praetereuntium
 46 spectas labores, Musa benignior
 47 Thalea, da dextram, poetae
 48 Alsatici miserata casus.
 49 Quid hoc ? Per artus sal fluit, et gelu
 50 ad usque talos manat inutiles
 51 perstare. Stridunt, ecce. Visu
 52 terribiles, fera monstra, formae.
 53 Adeste forti capripedes manu.
 54 Agenda res est tota bipennibus.
 55 Hac, in frementum castra Larvarum
 56 irrue par Satyrorum acutum.
 57 Loco tubarum belligerantium,
 58 (ignava namque has respuit orbita
 59 Telluris atrae ; nec canorem
 60 silva capit ; neque Phoebus illis
 61 indulsit uti per tenebras vago) ;
 62 quassabo simplex aes Cybeleium,
 63 quo more Curetes recincti,
 64 cum Phrygiae peragenda Matri
 65 sunt sacra, pulsant ; et Corybantibus
 66 mistus sacerdos Gallus inambulatur.

67   Idaea responsant in orbem
68   tympana, succutiturque collis
69   ad arma. Num, si tristis Hamadryas
70   occurrit olim, viribus improbis
71   potestis uti, nunc inertes !
72   Arma citi properate Fauni.
73   Huc feriantes mittite dexteras,
74   unaque Sphinges, totaque Erinnyum
75   armenta debellate ferro.
76   Lucus, io, patet expiatus.
77   Quam grande saxum propter aquae caput
78   rubiginosis nobile literis
79   offendo ! Non est fortuito
80   sic positus lapis iste casu.
81   Pars literarum jam putrium fugit,
82   pars unciales servat adhuc notas ;
83   deleta pars est, et comanti
84   mersa latet, tegiturque musco.
85   Legamus : "algu serpula cum boa
86   nocet ; gemursis flemina : sispiti ;
87   letum sibinna". Sed, quid ista
88   significant "cyrisate" verba ?
89   Antiqua, credo, sunt aboriginum
90   jamque Osca. Sunt, per Palladis Aegidem,
91   incisa contemplare laxo
92   ambiguos simulacra vultus,
93   ac discolores pone ferentia
94   et ante formas. Non aliter suas
95   commiscet Aegyptus figuras,
96   Cum loquitur, reseratque sensa
97   pictura mentis muta vicaria.
98   Hic pes, et inter cornua bubali
99   Vultur ; remorsurove junctus
100   bubo cani. Propior columba
101   pennas, vel anser plumbeus explicat.
102   Stat vacca supra pyramidis caput.
103   Hinc simiarum par, vel angues ;
104   inde micat crepitante rostro
105   mysteriorum feta ciconia.
106   Secreta namque his expediunt modis
107   cives Canopi. Solus inter
108   Niliacam crocodilus algam ;
109   torvusque Anubis, non subeunt vices
110   linguae, colendi relligiosius.
111   Fortassis Attellanus olim
112   hanc silicem quoque consecravit
113   suis Apollo deliciis. Rosam
114   cerno, et virentes, germina, laureas,
115   obscura ; distinctosque flores.
116   Lilia se, tamen absque culmo,
117   stringunt lacertis terna sororiis,
118   subter Leonis bis gemini jubae.
119   Utroque caelum Luna versus
120   erigitur manifesta cornu,
121   nat stella tractus inter aquatiles.
122   Tonantis Ales surgit in Ardeam.
123   (Hic multa detrivit vetustas.)
124   En aquilam ! Datur et coronas

125 regum tueri. (Quam digito rudi
 126 umbrata sunt haec omnia !) Milvius,
 127 pavo, Molossus, cervus, ensis,
 128 in clipeo maculosa Tigris,
 129 crux, Ursa, pomum ; et difficilis Rota
 130 loco moveri, sanctius arguunt
 131 subesse praesagumque Numen.
 132 Quis lapidem neget auguralem
 133 ad hujus aevi tempora porrigi ?
 134 O ergo fortes subice machinas,
 135 et marmor avulsum repone
 136 antefores, Satyrisce, nostras,
 137 simul viarum strata remetiar ;
 138 domi figuras fataque colligam
 139 unum in palimpsestum, sagaci
 140 aenigmata propositurus orbi,
 141 valvisque figam quis scit, an Oedipum
 142 Europa nullum portet idoneum,
 143 qui solvat implexos, futurum
 144 carmina vaticinata, griphos.
 145 Ad Hippocrenen pergimus interim,
 146 videtis ? Hic est ille Quiritium
 147 peculiaris fons avorum,
 148 sub gelidi Jovis iliceto
 149 tandem repertus. Laudo modestiam
 150 canentis aevi. Simplicitas rudis
 151 et grata salve. Non eburnis
 152 marginibus tibi structa concha
 153 Tritonis albet ; non Mareotico
 154 supra locatos fistula murices
 155 consurgit ornatu ; nec auro,
 156 quod radians hyacinthus ambit,
 157 superbus exis. Sed medio nigrae
 158 in umbilico, sic pretiosior,
 159 silvae scaturis, sub reductae
 160 vallis Hyperboreo recessu,
 161 ne pervicacis stella Caniculae
 162 sacrum lacessat frigus, et inquinet.
 163 Ah, sancta primaevi (fatendum)
 164 nec phaleris temerata nostris.
 165 Imago saeculi ! Tofus et obsequens
 166 Natura musco, et floribus, ostium
 167 fontis soporati coronat ;
 168 non hederis sine vorticosis,
 169 circum tenaci dente frequentibus
 170 mordere flexi rudera pumicis.
 171 Huic Plautus admovit liquenti
 172 labra vitro ; Catulique et Andro-
 173 nici sodales. Hinc bibit Actius,
 174 et curio si Musa Lucretii.
 175 Hoc mollis obscuro Terenti
 176 emicuit Venus Afra fundo.
 177 Luciliorum. Fons iterum mihi
 178 dilecte salve qualis in abdito,
 179 non erubescendis relucens
 180 cornibus, ejaculatur undas
 181 praesagus Ammon. Nos quoque, Didace,
 182 libemus. Evan ! porge cucurbitas

183   Silene detritas, et imple.
 184   Nunc animo saliare carmen,
 185   nunc est bibendum. Pro Berecynthia,
 186   pro o triformis Phoebe Diespiter !
 187   Quam frigus istud acre ! dentes
 188   immodicus stupefecit algor.
 189   Riget palatum. Sed sapit intimo
 190   Crystallus ori. Ducite amystides,
 191   o vulgus hirsutum deorum,
 192   ducite, qua data lympha, Fauni
 193   mecum culullos, numine turgidus
 194   exsultat humor sequipedalibus
 195   Fatis ferocire, et severo
 196   Bassaridum stimulare potu.

QUAE SEQUUNTUR, IAM OSCA CASCA SUNT, IN MODUM DITHYRAMBI CANTATA.

O2_2   v.1   Clangore rursus lucus inhorruit !
           2   An est imago vocis Oreadum ?
           3   Surgamus. Evan, Liber, Ammon,
           4   Evoe ! jam quoque, Bacche, priscis
           5   Euan poetis cognite ! Coepiam
           6   plantas cracentes tollere. Nuqueo
           7   Dimosse polteius. Gemursa
           8   poplitis, an gramiis laboro !
           9   Vortuntur et mi lumina. Devago,
 10   ac desipata mente frigitio.
 11   Ingrettus os ventremque creter
 12   vinnulus ampituat cerebro,
 13   deditque suppum. Fervit, et adtegrat
 14   insanientis vis sapientiae
 15   reda druemus.
 16   Si tamen quimus titubata porro
 17   cillere crura.
 18   Me rutuba sicut alitem circaneam
 19   porcet abire.
 20   Talipedo, sollumque cohum gyatur : et assir
 21   perpete motu
 22   venam nequitur icere.
 23   Ordine nullo
 24   multifidum subit ora carmen.
 25   Odarumque solutum est
 26   nexile corpus.
 27   Ergo fortes dithyrambos
 28   zonatim, Silene, rotemus.
 29   Duc, humerisque manum suppose, et melle catacem.
 30   Hujus aquai
 31   manalis obba decoloravit mei
 32   ingeni bulgam, velut acre calpar.
 33   Unum alterumve bacrionem anclaveram ;
 34   et mox ebriacus perbito querquera
 35   fontis hujus appetonem strenuat salacia.
 36   At non dedecosi est, axato gurgite pleri
 37   Oscorum, si sirit Apello.
 38   Rite Casmenas veneremur oscas.

[Versus ? non scansi]

DRAMATIS GEORGICI

PARS PRIMA

MELIBOEUS.

O3_1 v.1 Num tut es ! Numne erro egomet tam murcus, ut altrum
 2 intuar, Alphesiboee ! Sed es, Deus auspicet, ipsus.
 ALPHESIBOEUS.
 3 Eccille. Heu ! Quianam nos tali aspredine, totque
 4 Mars tescus cruciis gramiosos vexat homones !
 5 Dic, Meliboee, furor nos huc an Murcia duxit ?
 MELIBOEUS.
 6 Exulico sollus dudum obscaevaverat annus :
 7 atque aliquot fariam vorti de praecipe clivo
 8 res visa est. Labunda tonit communiter ante
 9 fulmina, si coepsit tempestas cumbere terris.
 10 Hoc insensile paene malum curantia cuja
 11 praevortit ! Tam succrotillum ac petile prime,
 12 post viduertatis gliscens in maxuma quassu
 13 termenta et poenas, atque interitum patriai,
 14 praepetiit Consos. Sic fit, cum querquera mens est.
 ALPHESIBOEUS.
 15 Fortunam meltom, speresque inimiciter amplas
 16 expilaverit una dies ! Nos apere quisse
 17 nequidquam ! Interea quot sum nequalia passus !
 18 Dum cussiliris stertit sub curribus aureax,
 19 et murgisones pigrant in pellibus ursi.
 20 Ne nu largificis tot olescunt gramina campis
 21 quot miserimonis scatit aversabile bellum.
 MELIBOEUS.
 22 Quod vis, quod nevis, face. Si solennitus urgent
 23 Fata ; manus dandum est. Retro nec traxe potessis.
 ALPHESIBOEUS.
 24 Quoi nu perdoleat ! Traviant exerciti, et, oh, me
 25 conspiratu uno pavitantem, conque globatum
 26 somnurnam adgretti pultant. Ferrum alter adassit
 27 in slatus : alter equos septem concopulat. Erctus
 28 commugit socios, qui manticulantur, honusti
 29 jam praesda. Hic vannit frumentum ; hic alebria frendit,
 30 Hic gigeria turbat, et omnem imbulbitat aedem.
 31 [Versus ? non scansi]
 ALPHESIBOEUS.
 32 Quis prohibessit ? Ego gladio male mactus adhaeso
 33 obstupidus stremui, ceu bos, quem talipedantem
 34 Fors acieris hebes non toto fronte cecidit.
 MELIBOEUS.
 35 Et mihi mancupio palatim perperus hostis
 36 inruit. Itabat populatu pervicus, injux,
 37 vulturius, submussus et errabundus ubivis :
 38 augificansque metum mediana nocte sepulto,
 39 Cum sonere occipiunt arma, et longiscere longe ;
 40 ambactosque, ministratricesque anxit ; et allis

41 sub saxo pressis, elucis denique factis,
42 aera electavit, garumque, et sugia lactis.

ALPHESIBOEUS.

43 Ast me disscolpsere. Vides, ut pugnitus ora
44 calonum dubenus tuditaverit : impete quanto
45 deversus grando denserier aequidialis
46 suevit in ambsegetes, valido multesima tonsu.
47 Gnobilis unus item raptans sobolemque virosam,
48 buceriosque greges, batuit me fuste trinodi.
49 Num pote publicitus truculens clinamine Turca
50 saevius excissare Patrem septemlice torto !

MELIBOEUS.

51 Osus sum, qui fecerunt fragescere festras,
52 fornos, scanna, alicas. Condos fecere cataces ;
53 depuvere favitricem. Ceu dira pesestas
54 impancraverunt postes jacet arcera ruptis
55 Cum resupina truis. Et humu ruta concta fatiscunt.
56 Nex, vel ubique rimos necis. Est mactabile, pitpit
57 strenuat advorsum. Siremps. Clunacula quidam
58 manducus super haec strinxit, saevosque dolones ;
59 ac minitabiliter pendentibus ante capronis
60 sussultans, arnas nisi primiparasque bovantes,

[versus ? non scansi]

MELIBOEUS.

62 vespernamque, et timonias dederimus, et hilla,
63 atque minerrima, maxuma quaeque ; jubessit inermos
64 perbitere. Oh ! Liticen cerebrum exculcare petiscens
65 volneribus, mox sicilices circum ora tetendit.
66 Numne hoc fraxare est ! Advosem elisse bountem !

ALPHESIBOEUS.

67 Ausculta. Major Mansucius atque catillo,
68 Cum nitibundus marsupia carere gnatae,
69 impetire nihil nummorum qui ret et escae ;
70 peniculamentum, defrensam ex parte calassin
71 prendens, incicurem ut stupre angeret hostificeque ;
72 cirratam licet, atque impercere molta rogantem,
73 ambustaneus in stabulo devirginat eheu !
74 Jam lupa depannis, fedequae dataria servit.

MELIBOEUS.

75 Aeruscatores, qui nil nisi rapsere norunt,
76 rapsit Summanus quoque Dis, et matrima mater,
77 et pitpit furiarum, aligusque, aestique, sub orco
78 Plutonis scryptae depsunt, scaphioque propinant,
79 anguiculis fera stipantes silata cruentis.

ALPHESIBOEUS.

80 Nam cur nostra dasi blateis his sumina debent ?
81 Sed quem endoplores rutubae pertisus amarae ?
82 Quis cauponantes porcebit et axitiosos ?
83 Bustirapi occillant contra fantum ora madusae.

MELIBOEUS.

84 Pappans et lallans, expretus nemo malorum.
85 Quaesentem tremulo lactem circum ubera pupum
86 vagore, increti tegetis tristissima compar,
87 donicum inhumanus lartes abscesset, in aula
88 ircentum occuluit subrumum. Ah pignera ! Pusa
89 et conjunx, anuisque parens, populaeque sorores !

- 90 [Versus ? non scansi]
 ALPHESIBOEUS.
- 91 fugisses simitu : pol, custodela futurus.
 MELIBOEUS.
- 92 Fugisses simitu ! Sed erat spes nulla fugai.
 93 Torviter instabant supra caput hirquitalli,
 94 maximitate soni et stridoribus imbricitantes :
 95 fer vescum, concrete rupex ; manabile in obba.
 96 Ricta nequivisses harum harum plere ferarum.
 ALPHESIBOEUS.
- 97 Degunenda procant : misereque crecentibus haud est
 98 mamphula nana super tamen olli rumen obesant.
 99 Ut tellus, juxta sos sasque, raponibus istis
 100 praefestinatim fraccescat olentica subtus.
- MELIBOEUS.
- 101 Hoc lapit. Hoc meminentis enim praecordia fossat.
 102 Castra puellascunt. Pronis Venus omnia clinat,
 103 exque papillata est, titulosque obscondit amore.
 104 Hinc tot schoenicolae. Cur non dispulverat erctor
 105 omnes ablectas ; equitesque et equiria sarpit.
 106 Nu scelerum termo est Quin et famuletia nostras
 107 belluta excycladant pueras, mammosaque lurcant.
 ALPHESIBOEUS.
- 108 In vetula, quamque ipse haud molta digno saliva,
 109 (creduat hoc aliquis !) volvere uxore lupari ;
 110 extractamque cuba, ni moechimonia dedat,
 111 mactassint. Tanta putrent cuppedine lixae.
 MELIBOEUS.
- 112 Ast plagas magego miserabilis innumerales
 113 suscepse. Burrum est dorsum vibicibus eccis.
 114 Sephasiam torris comprime praebuit. Assam.
 115 Postquam terricrepi marra flixere caducum ;
 116 [Versus ? Non scansi]
 MELIBOEUS.
- 117 harmonisatantem, quia sum nablista, coactant ;
 118 occanere ad mensam. Quali mulcedine, reris
 119 contrectabiliter nervios pressasse loquaces ?
 120 Exululo. Interea haud stlembi jumenta capistrant.
 121 Sic cassabundum fit equile, ne avariter una
 122 surpere quod poteratur, aduncans surpuit unguis.
 123 Tanta vetant Volpes mala permanascere ad aures
 124 meddicis. Haec per ne objectacula susciet ille :
 125 si mussare, nefas ; vel, si incilare negatur !
 ALPHESIBOEUS.
- 126 Bucera saecla querelaris tu abduxe metellos !
 127 O saltem attegias humiles, sarracaque nostra
 128 nu cinefecissent, hoc me macritudine limat,
 129 squarrosunque facit tabere aetate senecta.
 130 Flammioculi, horsum horsum, laxim per tecta vagabat,
 131 in vapidum ut seu clusa darent, seu panda domorum.
 132 Cum tonitro scaevum quasi fulguriisset ab aethra ;
 133 vidisses fumo innantes vastescere pagos,
 134 et convolsa crepare mapalia, temporis puncto.
 135 Nemo ullus vacerra fuit, qui stingeret ignem
 136 Solato periit suffetus ; fratricia busto.
- 137 [Versus ? non scansi]

DRAMATIS PARS SECUNDA. SIVE DENUNTIATIO PACIS.

MERCURIUS.

03_2 v.1 O mihi nunc primum fratres salvete soloni.
 2 Quos lapsis fessos rebus, post arma, minasque
 3 et vacuis intecta casis incendia, tandem
 4 placatum laevo respexit ab aethere Numen.
 5 Accipite hanc animis, hilaresque admittite famam.

ALPHESIBOEUS.

6 Quisnam ollic gradat in mollestra, et sisilat ? Ennam
 7 nos specit ? Ecquidnam gurdus secum ipse friguttit ?

MELIBOEUS.

8 Damon est. Aquilusque colos, et rica, soloxque
 9 dignorant. Custos musmonum vesculus unde ?

10 [VERSUS ? NON SCANSI]

MERCURIUS.

11 Boius ut infestos duplicatis viribus hostes,
 12 bisgeminas acies, geminos concurrere reges
 13 in se conspexit solum, nimis impare Fato :
 14 nec jam defendi posse auxiliaribus armis.
 15 Ergo cadam, victor totiens licet, ultimus, inquit,
 16 in praedam ; et fatum est bello hoc commune, perire !
 17 Europen ex quo funesto polluit ortu,
 18 Astraque terribili foedavit crine Cometes ;
 19 nulla mali facies tolerandi, nulla laboris
 20 defuit. Oppressos curis transmisimus annos.
 21 Sex prope jam lustris noster Leo castra per Orbem
 22 Teutonicum profert, et ad omnia classica rugit :
 23 totaque sub galeis acta est et pellibus aetas.
 24 Quo fructu ? Pugnas, formidandosque triumphos
 25 ne memorem, tristis monet experientia : ludit
 26 Mars vicibus, patiturque suas Victoria clades.
 27 Cum monstro nobis res est. Certamus in hydram :
 28 cui caput abscissum, fit deterioris origo.
 29 Septem consurgunt, quoties truncavimus unum.
 30 Messe sua crescit, seseque reseminat hostis.
 31 Vipereum veluti dentem jecisset athena
 32 Cadmus in arva novas ; miles numerosior ipsis
 33 pullulat ex tumulis, tubicenque enascitur una.
 34 Austria, quam nostris lustravit gloria rhombis,
 35 et venis inscripsit Amor : quo certa parante,
 36 dulcis Hymen taedas regales saepe levavit,
 37 mutua nos inter statuens conubia sponso :
 38 consiliis utinam, dum res et Fata sinebant,
 39 quae dedimus, semper sinceris usa fuisses ;
 40 lubrica non isto staret Fortuna sub ictu.
 41 Sed nunc plena ruunt, velut infrenata, suisque
 42 devia restagnant spretis discrimina ripis ;
 43 torrentis specie Boios spatata per agros.

44 Intumuit crudele malum. Spumosius exstat,
45 et vada protrivit. Neque jam succurrere promptum ;
46 ventum est ad Rubiconis aquas. Ignosce neganti
47 cladibus extremam patriae miscere ruinam.
48 Hoc sanguis meus, et legum sancita potestas,
49 Naturaeque vetat prior ac justissimus ordo.
50 Et quae, ne incautum traducat Fama nepotem,
51 maxima debetur proavis reverentia nostris.
52 Ut, quantum accepit sceptrum a Majoribus olim,
53 tradendum gnatis tutetur et asserat heres.
54 Nec, reor, ipsa velis in fossam meque, meosque,
55 immeritos uno cives subsidere jactu.
56 Exitium alterius nam quae spectare voluptas ?
57 Discute res gestas ; Romanos consule Fastos ;
58 non sumus indecores. Fidumque probaverit omnis
59 posteritas animum. Feci, quod poscere jura,
60 quod potuit praestare fides. Nec vincula rerum
61 hoc actu violata putes. Durabit in aevum
62 Primus amicitiae vigor, affectuque manemus
63 antiquo. Non cessat Amor, sed inutilis esse
64 cogitur, et mentem propiora pericula pulsant.
65 Causa procellarum tempestatisque sonorae,
66 quam tulit Oceanus dubio Germanicus aestu ;
67 lenius undanti flavens Tagus influat Istro ;
68 dissimili ne turbet aquas, vitietque colore.
69 Quod simul advertunt vicino in litore Nymphae ;
70 infremit, et sparsum Triton ulciscitur aurum.
71 Mox sequitur turbo mistus clangore tubarum.
72 Sic consanguineis sublimis Iberia ramis.
73 Molliter inserpat, stirpemque amplexa coronet ;
74 ut tamen imperii, sub qua requiescimus omnes,
75 tuta sit, et nun quam peregrini frondibus horti
76 arbor inumbretur : ne vasta et publica moles
77 in declive crepet. Quo non infausta precamur ;
78 optamusque domos aeterno foedere junctas
79 aequa serenato fastigia tollere caelo.
80 Dummodo nec nostram vellant radicitus Austri.
81 Continuo duo regna sibi contraria certant.
82 Interea nostrum votis discordibus Orbem,
83 sive pila est lusu volvunt ; seu sponsa, procantur.
84 Uritur, inque vices irritat et aemulus urit,
85 donec concurrant alternis ictibus hastae.
86 In medio positus Teuto conivet utrique,
87 ausa utriusque luit : timet hinc, et plectitur illinc.
88 Nam quid, uter vincat, refert ; si victima semper
89 certa, nihil meriti, fatis debemur et armis.
90 Dumque retundendos rivalis fregerit enses ;
91 in nos frustra cadant, alienae semina litis.
92 Haec summa est. Membro Romani corporis ; olim
93 si tulit, et nunc fert dignas hoc nomine curas ;
94 si nihil in summi peccavit culmen honoris,
95 si conjuratos prostravit saepius hostes,
96 si, quod Praga sciet, discrimina mille subivit,
97 si debellatis excussit tela Bohemis,
98 si libertatis cupidum frenavit Anassum,
99 si domuit Nicrum, si junxit ponte Visurgim,
100 si rapidum galeis hausit victricibus Albim,
101 si prope Wimpenam Turlacia reppulit arma,

102 si super infusam Cimbri compescuit iram,
 103 si Brunswicensis fera perculit ora cerastae,
 104 si Suecum Austriacis cursu prior arcuit oris,
 105 si trucis infandos Fridlandi prodidit astus,
 106 si Nordlingani sevit palmeta triumphi,
 107 si totiens aquilis sacrum reparavit amictum,
 108 si totiens acuit collapsum ac debile fulmen,
 109 si quater infregit pugnacis lilia culmi,
 110 otia si fessa Princeps aetate meretur,
 111 stet tranquilla seni, terris meliora petenti,
 112 (quid Globus iste mihi, quid vilis pondera massae ?)
 113 stet tandem tranquilla salus. Nunquamne licebit
 114 vivendi caussas, Martis terrore remoto,
 115 emeritum sentire ducem ; curisque levatum
 116 in placidam noctem tuto deponere canos !
 117 Cum belli finis, pax sit ; referamus ad illam
 118 denique bellorum strepitus, et pace fruamur.
 119 Dixit ; et ad Gallos animumque oculosque retorsit.
 ALPHESIBOEUS.
 120 Quid facitur ? Mi sunt concta haec, Meliboeae, cnephosa.
 121 Nu sardo. Damon, quid muginare tuatim ?
 122 Quae septuosa (sumus socieni) cosse, retura.
 MERCURIUS.
 123 Qualis ubi adversis jactatus in aequore ventis...
 ALPHESIBOEUS
 124 Ejulitas Spirille ! Aliquem procitare videris.
 MERCURIUS
 125 Qualis, ubi adversis jactatus in aequore ventis...
 MELIBOEUS
 126 Quisquis es, oppila cavum, et ad farfena revorte.
 127 Aut, quianam ad nos te, ni vis compescere mutta,
 128 huc itiner tetulit circum squalidine siptos,
 129 eloque sis ; nostrasque vegens solare gemursas.
 MERCURIUS
 130 Qualis, ubi adversis jactatus in aequore ventis
 131 navita, quemque hiemes multae docuere profundum
 132 et secreta maris ; simul increbrescere murmur
 133 flante notat Cauro, saevisque Aquilonibus Austros
 134 misceri ; atque adeo tres hostes surgere in unum ;
 135 providus, ac dubiis sollers praeponere tuta,
 136 fluctus remorum quia non everberet usu,
 137 abietis obliquat latus, Aeoliaeque tyrannis
 138 cedit, et ex alto deducit carbasa malo.
 ALPHESIBOEUS.
 139 Monstrificabilibus sic perplexabile nigret,
 140 ut rear offudas, nauca et populacia depsi.
 141 Quae, caprimulge, blatis, facio non hette, vel achnes.
 142 Quid mussas filico ? Quae menta jocalia gannis ?
 143 Parce quietalem miscellio fucilis ire.
 144 [Versus ? Non scansi]
 MERCURIUS
 145 Est urbs imperii, Suevis quae dicitur Ulma,
 146 divitiis armisque potens ac moenibus altis.
 147 Nec procul hinc nati (fontemque accedere fas est)
 148 incluta Danubii sub nomen euntibus undis,
 149 huc oratores rerum coiere sequestri.
 150 Consiliis aequa libratis lance Senatus,
 151 poscitur, et Bello Pax evolat alma relicto.

ALPHESIBOEUS

152 Pitpit rumiferas strepiti, clarare memento.
 153 Nil nos caelassis, obstringillare dolosus.
 154 Vin, ut te oppuviis elumbem, hac blenne, cateia ?

MERCURIUS

155 Plaudite felices, redeunt Saturnia saecla,
 156 agricolae. Redit et virgo, quae sidere pingues
 157 maturat spicas, signo vicina Leonis.
 158 Pax verno cum Sole subit, circumflua myrto,
 159 Gallica formosis innectens lilia calthis.
 160 Pax inter socias alta cervice puellas,
 161 nube super rorans, calathis dispergit amomum ;
 162 factaque sanguineis ut curet vulnera bellis,
 163 inversa medicum phiala diffundit olivum.
 164 Laetior idcirco foliis caput induit annus,
 165 floridaque ornatos comunt velamina campos.
 166 Ridet ager ; rident Zephyris spirantibus aerae.
 167 Jam sonat in silvis longe vocalior Echo ;
 168 pumicibusque cavis saliant vivacius undae.
 169 Incipiunt Boiis placidi procedere menses.
 170 Nulla dehinc virides saltus Bellona revulsis
 171 stirpibus, aut totos excindet funditus hortos.
 172 Non turpi gladio flavas tondebit aristas
 173 implacata manus, nec proteret ungula culmos.
 174 Cessat amor praedae, ferrique insana libido.
 175 Quod superest, sacro splendebit mitius usu.
 176 In silvas rectum, curvum mittetur in agros.

MELIBOEUS.

177 Immo est cerritus. Manifestum oblucinat. Audi.
 178 Quam pro prolubio muger momarque meracam
 179 stultitiem erugit ! Labeas titubantia motat.
 180 [Versus ? Non scansi]
 181 et prosa spumescit nullo lucre, vel arte.

ALPHESIBOEUS

182 Ni sycophantetur somniurgus, lax odefacta est.
 183 Alloquo. Quem calvis ? Sic tu nos pinsere cilo !
 184 Spurcidicus vomis offertor quam barbara verba !
 185 Tam nepa haud sardo. Neque bruta intellegat auris.
 186 Gurde, tuum foeda disrunci gutturem amurca.
 187 Ad scoensam properas. Noctescunt omnia nobis.
 188 Ceu gramiae impancrent. Enunquam clarius infis ?
 189 Aut patulis volsim vibrissas nasibus, aut te
 190 unguistis suppum celeranter grandibus ungam.

MERCURIUS

191 Atqui atqui haud faxis. Sollus sum voster. Adhames
 192 mederga, Boiis qui forctum nuntio et horctum !

ALPHESIBOEUS

193 Hoc lacere est famen. Faux in bona cillitur orsa.
 194 Damon, tune es ? At ante sapisti demage blenno.

MERCURIUS

195 Ipsus, ut obstineo : forctum qui nuntio et horctum.

MELIBOEUS

196 Atqui atqui evanna porro. Concta insola nobis.

MERCURIUS

197 Ordibor. Monerim tamen, ut vostro Hilarodo
 198 ante axamentum sliceat vitularier. Io.
 199 Surrimite hanc famam. Facti sunt momina : Pax est.

ALPHESIBOEUS

200 Rumita. At o stlembis cave dedecus occentassis.

MERCURIUS

201 Inceps Boiariae, pulcralia famino, Pax est.

202 Utque hanc evelem petronibus. Oximus assum.

MELIBOEUS

203 Corgo tu tempestus ades. Juvat ampliter, ohe,
204 ruspari. Quianam ? Quisnam tibi garruit isthaec ?
205 Nam famella facul fabella est ; moltaque volgum
206 sutela incertat facul est condepsere fallas,
207 veratum quitus fueris planare disertim.

MERCURIUS

208 Delico summatim. Vopte auscultate. Suevum
209 ex terra redino, qua ablectis aedibus ingens
210 fulgit, et axata est moerorum objectibus Ulma.

MERCURIUS.

211 Quin et Danubius genitaliter atque fluenter
212 principialis ibi et manalis habetur oriri.
213 Post qui diluviat naves, magmenta capissens.

MELIBOEUS

214 Defrudas. Longa a curtis dispesce. Quod aias,
215 topper ai. Frustra sterilas intercipis aures.

MERCURIUS

216 Hic arnas pascensque crepas, promellor in urbem.
217 Nu scio qui, manante polo. Dignissima porro
218 gnoscite. Primanos spicio, quantumque miniscor,
219 itabant hilari. Nec eorum volta fragebant.

ALPHESIBOEUS

220 Atqui atqui audibo, quantum communitus axint.
221 Longendoitii tandem circanea mitte.
222 Largiter ampiruas. Summae decermina prome.

MERCURIUS

223 Diditur extemplo fama inconspreta viritim !
224 Boiugenas, Celtas, Suconas meliosibus Fatis
225 consponsos, confoedustos mitescere taxim.
226 Ac sine turbellis jam pace licere fruisci.
227 Bellorum quoniam gracilescere coepserit horror ;
228 hostica dividiis pisatis tela sipari.

MELIBOEUS

229 Eia. Sed an pacis flustrum abs remeligine venti est.

230 [Versus ? non scansi]

231 Aemida nu Gaili speranda salacia ponti ?

MERCURIUS.

232 Flacciscunt flucti. Boium prosumia salvum
233 Celtica vectabunt. Laebertas Boia fidusta est.

ALPHESIBOEUS

234 Ni creperum obvares, nenuque aliuta sequatur ;
235 certe edulcassis vitai ablegmina nostrae.

MERCURIUS.

236 Persancte vero, nec obacero plauda halophanta.
237 Municat hoc Damon, sed nu ut quinquertio futat.
238 Nempe bovinetur ! Pacis consentia certa est.

MELIBOEUS

239 Ningula surpat, ain, rem fixula ? An endo Senaclo
240 ac seliquastris sciscentum ningulus Ulmae
241 discrepuit Buteo : bliteis qui pectora mosset
242 terriculamentis. Multant nos nequia Fata

243 saepius, atque danunt improspira praebia ; ut ibus
 244 aegrior admorsis fiasque macellior exin.
 245 Noegee Fortunae quondam vortuntur in atra.
 246 Hoc defloccati senicae, pubesque labellis
 247 saepe menunt apicis. Qui nescit, desapus hic est.
 248 Nam nu rarenter campas ceu seria ; bignum
 249 dalivi hoc capimus bellum pro pacibus aevo.
 250 Opprobramentis bucaedas insequit atrox
 251 artua multiplici paverans rorarius ictu.

MERCURIUS.

252 Nulla metus. Plancis inscripta haec pacio mantat.
 253 Jamque ipsius Meddix, subicesque, remissee monacum
 254 clarantur. Redinunt pilenta, virique viraeque,
 255 atque parectati, sublestoque agmine casci.

MELIBOEUS

256 O quam nos laetas ! Fuat aeternabilis horna
 257 pacio. Nu tanti emissim Ambarvalia sacra.
 258 Nu si hinnibundis centum, totidemque bisetis,
 259 imbarbescentes hirquos obstrudat haruspex.

ALPHESIBOEUS

260 Pacis Acupedios hietans perconto, camillos
 261 Fortunae ; queis queis, quoi quoi debebitur arna
 262 victima, cum botulis, et cum cretere profundo,
 263 est stlocus hic et stempus, ut antroet Alphesiboeus.

MELIBOEUS

264 Nemut enim superescit, et haud medioxum. Olli
 265 sublima laudes, et emem diceto mihipte.
 266 Dicebo, neque mentibor polentia major
 267 suffuit artito, meminentique omnia Gallo.
 268 Marsilius, quo nu dubianda emussitet alter
 269 rectius, et nitidet nigra, disque capedinet alpa ;
 270 exgregius, munis, simituque duellicus heros.
 271 Nimbatus Musarum oleo, ac ceromate Martis,
 272 altertumque et utrumque catus defundere, curvas
 273 ampedices legum solo grummatur honesto.
 274 Hic vir, hic est vejam Pacis prognariter urgens.
 275 Quippe malassavit zonatim tesca laborum,
 276 ingenio mansues, ut dat consuetio Gallis ;
 277 et queis polteius clueat fax endo senato.
 278 Qui tamen aestimia sapientum plisima polens,
 279 consiliis quantum reliquos praesiderat ignes ;

[Versus ? non scansi]

281 unose tantum protelat Memmius ipsum.
 282 Clivia sic pariter superans, ac litta, faculter ;
 283 sibus, et explenens magnae procestria mentis.
 284 Confluge patrita decorum, atque ingentibus factis :
 285 ingrettusque pedam strita vorum, et noegee Fata.
 286 Nunc per Westphalicas, ops qua Mimigurdia fervit,
 287 andruat anquirens sufesque redandruat arces.
 288 Olli undabundo copi mens plena futuro
 289 luciscens verum scite exanclare potestur.
 290 Nec se, dum sagis indolget fortean augur
 291 conjectamentis, umquam moltangula vanat.
 292 Oceanas ut aquas nu sirpat ripa palustris ;
 293 sic neque Francigenis fundum ruspantibus obstit
 294 agger, et indupedit. Torporant omnia Fato.

295 Plera recentasti sed quae te audentia, Damon,
 296 illatebravit in haec, conbenno, plexa, simulte
 297 conivola ? Anne unae tu Mercurialis homillus
 298 noctis es, iste catax, gramiosus, nepus et arduus.
 299 Nam pit here praeter pecua et mulgaria vasa
 300 agnoras, lactemque crepae, auxillamque colustri.
 301 Ille ego sum (larvae scenatilis absipo formam,
 302 qualem surremsi caelo extrans, ab Jove missus)
 303 ille ego sum, quem dusmoso praegnata sub antro

[Versus ? non scansi]

305 Cyllenes, effafilatum saniter olim
 306 Maia dedit, sublimes micans folgore patali
 307 stella ; suum lacrumis jubarem quae humentibus auctat.
 308 Tanto itere ad terras celerrimus, absque tumulto,
 309 indogredi gnixus, post dignorata vaporum,
 310 Boiariam indepto : taximque caduciter ad vos
 311 tot lixabundus per millia millium ivi.
 312 Contemplate alas, haec tentique - pellia plantae.
 313 Pitamque ex baculo tollentem sifila Virgam.
 314 Hac manes quondam ciniflones strudo sub antra
 315 volcanosa Stygis, penitae forbea flammae.
 316 Adque cohum, virtus quos diruncivit, et ignis,
 317 sublimo e grumis. Vis nunc haec fivite dicta.
 318 Bello evallato, Pax est. Quam malthacus Aether
 319 perpetuitassit ; quam dii longiscere faxint
 320 Cum Laribus, qui averruncent promonstra Penates :
 321 Silvanusque gravastellus, Satyrique fratillis
 322 urvati, doctae Dryadesque viere corollas.
 323 Vos vostro date, Petrones, ancisa quotannis
 324 damoni : tres nefrendes, et matris avillam
 325 subrumam : strupposque duos in bacare gilvo
 326 spicorum, arque in simpuvio mactate bidentem.
 327 Hinc me iteru ex oculis sursum orbicus expato topper.
 328 [Versus ? non scansi]

ALPHESIBOEUUS

03_3 v.1 O Deus adrumans, bitiens, caducifer, alto
 2 Juppiter, et pressu sate Pleiados elecebrosae !
 3 Tune es Atlantiades ! Ten, oppuviare cateia
 4 sustinui (horripilo) atque unguis ungerere suppum !
 5 Mente inebra, mente exsensa exfutaque ; trunem
 6 surrigo, et immanem similemque imporcitor ocri.
 7 O scorde Alphasiboeae, et serio expergite Casnar !
 8 Quid nu bubbleum et calpar deblacterat ore !
 9 Procapis o Maiae, prorsum vafra atque carissa !
 10 O prox ! Quam nostras, dum gnarigat, hostiit aures
 11 quamque negibundos enubrans, ceu duidentes
 12 sermonum salibus famellae ad pabula traxit !
 13 Tu cosmata Deus, clarae bulga edite Stellae.
 14 En, Jovis interpres, liquidam ut gnixatus in aethra
 15 traviat incretas nubes, cretisque catillat !

[Versus ? non scansi]

17 ut se paudiculans, quasi serpula, motuat ; aut ut
 18 condalus in gyros ! Ut naviculatur in alto !
 19 Ut vagar, et palmis aurai remigat undas !
 20 Jam motat pennas, jam se, nulla arte labosus !
 21 O Meliboee. Tagit me poena, dolosque, pudosque.
 22 Manali lympham quis colpam februet istam ?
 23 Mu ! Neque enim Arferiam libabo pace nocentem.
 24 Vin, scaevos ut edim bulbos ! Aspelle timorem.
 25 Hic annus nobis forctus colluxit et horctus.
 26 Salte incoxemus. Quin corgo ocquiscimus ambo
 27 suppliciter ? Veniam duit Hermes congenuclatis.
 28 Bilbio laetifrice. Pro quanta faventia Divom !
 29 Rursum posse obbae lac quactum invergere rursum
 30 posse in basterna vel tensis esse turundas ;
 31 et cum dulcacidis coliphia. Qualia simplo
 32 degulo, cum benna frux est distracta forensi.
 33 Pax segetes grandire facit ; Pax ova parire.
 34 Hac fruticescit ager, sicutque secespita gramen ;
 35 pennivagant pulli : specias matrescere fetus.
 36 Omnia jam nauscunt. Foedi juvenantur et arnae.
 37 Topper ? Io, topper, mulctralia, muria, lardum ;
 38 et vitreum fumo plenum Cerealis apludae.
 39 Jam cyathissemus. Burranica potio praesto est.
 40 Rasor ubi flatorque ? Lyram, Meliboee, magistra.
 41 Terra vicissatim pavienda est. Occipe saltum.
 42 Vasticiem prius ex tescis runcemus aratro.
 43 Dein dare nefrendes decet, atque ancila petenti
 44 Mercurio, strupposque duos in bacare gilvo
 45 spicorum, atque in simpuvio mactare bidentem.
 46 [Versus ? non scansi]

EPICITHARISMA Ad Augustissimam Caeli Reginam, Mundi Dominam, B. V. MARIAM DE VICTORIA, Supra omnes labeles et Iudithas MULIEREM FORTEM, CASTRORUM ACIEM ORDINATAM, MATREM DEI EXERCITUUM: Eandemque GENITRICEM PRINCIPIS PACIS, FOEDERIS ARCAM, PATRONAM BOIARIAE: OB SINGULAREM TUTELAM PERICULOSISSIMIS TEMPORIBUS Inter alternas BELLII AC PACIS, SPEI METUSQUE VICES PATRIAE IMPENSAM, CARMEN EUCHARISTICUM ROMANO OSCUM CASCUM DITHYRAMBUS PARTHENIUS Bipartitus.

PARS I.

PRAECINIUM ROMANUM. Cur beatam Virginem etiam Osco versu Auctor celebrandam sibi sumpserit.

04_1 v.1 Hostium ruina Samson,
 2 forte sponsus, ac viator,
 3 Cum favum Leonis ori
 4 repperisset insidentem ;
 5 fertur exemisse praedam ;
 6 et suis dedisse partem dapsilem parentibus.

7 Dum vagor per Ilicetum,
 8 repperi sermonis Osci
 9 mel quidem silvestre tantum ;
 10 mel tamen non inficetum.
 11 una jam consumpta pars est :
 12 cedat almae pars in usus ergo Matris alterae.
 13 Nec verendum, ne severo
 14 vile donum damnet ore.
 15 Non sua Regina semper
 16 digna majestate poscit.
 17 Liba quid si rusticana
 18 rideat, ridensque gustet nata magno Caesare !
 19 Saepe, qui litavit agno
 20 sanctius, sinistra vicit
 21 victimae majoris exta.
 22 Far item quandoque tostum,
 23 et salini mica parvi
 24 Caelites placavit ante vasa turis masculi.
 25 Principum, regumque sumptus
 26 foederis decenter arcam
 27 aureis ornent coronis.
 28 Pauperi sat est poetae,
 29 obtulisse ruris herbas ;
 30 quas vel Attellana tellus fert, vel Oscum praedium,

PARS II

CANTU OSCO.

04_2 v.1 Solla Bella, qua cluente
 2 concta fulgunt ; solla Malta,
 3 qua vegente concta nauscunt.
 4 Virgo mustae pulchritatis ;
 5 Virgo malta bella salve.
 6 Solla Bella, solla Malta, solla Nympe Malthaca.
 7 Ex cracentium chorea
 8 Virginum ; queis castitudo
 9 municans indulgitatem,
 10 dat viere sarta sponso ;
 11 plisimae ruspantur aurum ;
 12 plisimae sequuntur Arnum : Ningulae te praegradent.
 13 tersa volta gratiai ;
 14 omnis ad quae nepa, gurda,
 15 crassipellis ceterorum,
 16 Blenna, bubinata forma est ;
 17 noctilustris Pansalene,
 18 et cneposo Sol in axe lusciosus obstupet.
 19 O, ut aemido comarum
 20 undulatus imbre vertex,
 21 appetones cillit Euros !
 22 Surrimunt cirrata toppe ;
 23 Quando valle dacrumarum
 24 praepes extras, per vaposes in cohum redandruans.
 25 Protinis laciniosam
 26 Angeli tagunt calassin.
 27 Nudipectores pusilli
 28 fratriant, urvantque, nantque.

29 Traviare siba nubes
 30 pars, columbatim globosa collabellant auscula.
 31 Si slicebit antroanti
 32 vota jam nunc perpetrare :
 33 evenant haec, pronis opto.
 34 Boia, meddix summus Urbis,
 35 quoi subex ocquiscit ora ;
 36 da fruisi sole sispes ut queat largisumo.
 37 Injuges a spelle motus.
 38 Quumque defrensis ab annis
 39 querquerus fragescat assir ;
 40 da dies vitare scaevas.
 41 Impetos procul metellos
 42 arse terris, frende peila, vorte Fata perpera.
 43 Utque Scymni, cara Prognos,
 44 cum Para laetante gliscant,
 45 et jocalis tensa vitae
 46 horcta, lixabunda currat ;
 47 senticosis ne vehai.
 48 O Tenite, neve falla siris implicisciet.
 49 Quo polos indulcitasti,
 50 huberis procelle lactem.
 51 Fama namque cymbalissat,
 52 qua cohum patale claret ;
 53 lacteam veham fluenter
 54 Isse sub te mammeata Numinis feretria,
 55 Mater habra : si pesestas
 56 saevit, aut pulcrale bellum ;
 57 occecurre Nubicogo,
 58 Nesigyna crispisulcum
 59 motuet tremenda fulmen ;
 60 seu nivit, tunc nihil paviscam ; seu tonit, seu fulgurit.
 61 Sic tibi puellus incept
 62 Leucus atque Burrus ille,
 63 adsipet, didatque gnatus
 64 mille suctus basiorum,
 65 milliesque glucidatos.
 66 Vinnulus resultet ore suaviato cottabus.
 67 Solla Bella, sic tuere,
 68 cujus haec Camena vatis
 69 lusit axamenta casca.
 70 Solla Malta sic focilla
 71 Alsatam te propter Oscum :
 72 solla Bella, solla Malta, solla Nympe Malthaca.

Ad Illustrissimum et Excellentissimum Comitem, CLAUDIUM MEMMIUM, Gall. Legatum.

05_1 v.1 Sat datum, Memmi, nisi fallor, Oscis.
 2 Semper Attellae maneam poeta !
 3 Barbarum quo me rapiet loquendi
 4 dira libido !
 5 Ista dicentem sopor occupavit.
 6 Non sopor, qualem creat oscitantis
 7 frigus ignavum senis in cubili, aut
 8 molle papaver.
 9 Laureis tempus foliis perunctum

10 potat illapsam subito quietem.
 11 Quae tamen non sit nebulosa nigrae
 12 Mortis imago.
 13 Visus in somni vigilantis umbra
 14 flavus intonsi juvenis capilli,
 15 et pharetratus (nec habebat alas)
 16 talia fari.
 17 Fonte peccasti. Scelus expiato
 18 fontis admissio melioris usu.
 19 Ennii tetros alio liquore
 20 corrige ructus.
 21 Hoc (et ostendit) neque tu Falernum
 22 in Scypho speres, neque Formianum.
 23 Nam Mosellani madet uva Bacchi,
 24 nobilis uva.
 25 Diluit curas, medicatur aegris,
 26 roborat vires, animum relaxat.
 27 Crebrius nullo solet ex racemis
 28 Memmius uti.
 29 Hoc scias usum ; quoties amicae
 30 te propinavit Procerum Coronae ;
 31 hospites urgens hilares tuae li-
 32 tare salutis.
 33 Miscui nostri quoque de caballi
 34 ungue manantem sine faece lympham.
 35 Spiritus venae resides ciebit
 36 Castalis unda.
 37 Utque Romanos iterum Poetas,
 38 sicut optavit chorus, aemuleris.
 39 Addidi paullum Thyridos benigno
 40 numine sparsi.
 41 Muneris tanti pretiosa vis est.
 42 Vix enim fundum vacuaris ; et jam
 43 tota sub vultum cadet intuentis
 44 Roma videnda.
 45 His Scyphum dictis dedit in figura
 46 lilii stantem, quod hiabat ore
 47 molliter pando. Gravis umbilicum
 48 vinxit ophites.
 49 Stirpis insignes sacra Memmianae
 50 gemma clarabat titulos, et ortum,
 51 et notas ; et quae dare cumque possunt
 52 hasta liberque,
 53 Pallas et Mavors, Genus atque Virtus.
 54 Vidimus Stellae radiantis ignes,
 55 vidimus Lunam super ipsa ferri
 56 astra bicornem.
 57 Vidimus campum geminos Leones
 58 praeliaturis perarare passu.
 59 Cum suis Mater Phrygibus relictis
 60 alma Cybele
 61 viseret Gallos. Quia Memmiorum
 62 Fama vulgarat Decus hospitale ;
 63 fertur ipsorum subiisse solos
 64 Diva Penates,
 65 Ergo crinales aliquando Turres
 66 fessa sinceris Laribus reclinat.
 67 Solvitur currus ; juba beluarum

68   pectitur auro.
 69   Daps adornatur, fremit apparatu
 70   tota clamoso Domus, et resultat.
 71   Ebrii quassant Corybantes aera.
 72   Tibia mugit.
 73   Omne de Terra genitrice carmen.
 74   Tu creas fructus, hominesque portas ;
 75   poma tu Gallis segetesque et uvas
 76   larga ministras.
 77   Diva laudatrix abitura, dono
 78   Memmiis agros et opes, suosque
 79   Mater aurigas dedit. Haec avitae
 80   laudis origo est.
 81   Plura conantem Genius coercens,
 82   quid moras nectis renovande potu ?
 83   Sume craterem, liquidumque inane
 84   ebibe, dixit.
 85   Haurio sanctum Nihil ; et repletus
 86   flore jucundae popa vanitatis,
 87   me levi vino, levioere ventis
 88   proluo totum.
 89   Ut voluptatem sibi quisque fingit !
 90   Ut vapor siccus sapuit palato !
 91   Mentis ut nostrae stomachum rigavit
 92   musteus aer.
 93   Protinus faetens cutis Enniana
 94   squalor abscessit, veterumque ruga ;
 95   deque purgato cecidere turpes
 96   corpore squamae.
 97   Qualis exsanguis tremebundus aevo
 98   arte Medae recoquentis artus
 99   fervido succis novus ex aeno
 100   prodiit Aeson.
 101   Ingeni rursus face puriori
 102   ridet, et clare jubar explicatur.
 103   Mox steti Vates Latialis ante
 104   moenia Romae.
 105   Qualiter parvae, simulacra rerum,
 106   quae catervatim volitant per auras,
 107   fusiles formae ; simul applicasti
 108   tectus opaco
 109   vitrosos orbes ; tenebras amoenae
 110   noctis ingressae, velut in theatro
 111   mimus, objecta tremulae papyro
 112   lumina pascunt.
 113   Haud secus distans oculo Poetae
 114   (si nitet nostro bene lotus amni)
 115   urbs, et in punctum tenuatus unum
 116   influit Orbis.
 117   Urbis antiquae monumenta numquam
 118   proximus muris propius viderem.
 119   En Colossei caveam, sonantem
 120   plausibus olim.
 121   Labe corruptum vitiavit Aetas.
 122   Plurimae sedes aditum negabunt.
 123   Magna pars sensim tumulata, rupto
 124   pondere, sidit.
 125   Sic quoque est pulchrum. Juvat ante saxa

126 stare, quae foeda carie, situque,
 127 attonant, noster tamen ipse vultus
 128 tristius horret.
 129 Ista Trajani celebris Columna !
 130 Haec Titi ! Quanto sinuantur Arcus
 131 inter, o fornix metuende, vallo.
 132 Praeter eamus.
 133 Ergo qui Septem resonant Maroni et
 134 Tullio Montes, scopulosa Romae
 135 terga, sunt isti ! Viden Esquilini
 136 collis, Aventi-
 137 nique formosos Apices. Maria,
 138 major aestivis nivibus priorem
 139 texit, Augusti lepidum secante
 140 jura Decembri.
 141 Unde me foetor violentus afflat !
 142 Hic habent Verpi, genus obsoletum,
 143 cujus ex gilva facie scelestus
 144 prospicit hydrops.
 145 Malo jam campum peragrare Florae,
 146 quemque agonales male feriendo
 147 Roscii complent. Italisve semper
 148 ludere, vita est ;
 149 vivere, an lusus ! Videas ubique
 150 quos, quotos, quantos cupis histriones.
 151 Ventre comoedos Thymele levata
 152 mittit in aulas.
 153 Ecce Pasquini statuam rubentem !
 154 Te verecundi deceant colores !
 155 Quem pudet dicti, sine, surda Cautes,
 156 purpura tingat.
 157 Quaelibet tecum, modo suspicaci
 158 scribat infamem calamo tabellam,
 159 Fama moechatur ; Nemesinque, et acres
 160 parturit Iras.
 161 Cerno Tarpeiae Juga summa Rupis.
 162 Regnat expulso Jove verus illic
 163 et Tonans certus. Nisi quod remittat :
 164 fulmina votis.
 165 Ture placatur. Mea, Vaticanum
 166 paene per caelo. Cynosura salve.
 167 Transiit quantam brevis in Triremim
 168 cymbula Petri !
 169 Et placet moles mihi. Fulget aurum,
 170 fulget argentum. Temesaea passim
 171 aera consurgunt ; Pariaeque calco
 172 marmora crustae.
 173 Quidquid admiror, stupeo. Propinqui
 174 Pontifex aedes habitans Quirini
 175 temperat totum Moderator Inno-
 176 centius Orbem.
 177 Purpuratorum veneranda Patrum,
 178 pompa procedit. Tutuli superbis
 179 nempe distinguunt ab equis fluentes,
 180 murice tincti.
 181 Thybri, te nostris citharis canorum,
 182 ut libens coram tueor fluentem !
 183 Parce praefixam temerare fluctu

184   segrege metam.
 185   Non minus Cryptas cupiam subire ;
 186   si mihi sollers Ariadna filum
 187   praevio ductu glomeraret ; et si
 188   Theseus essem.
 189   Nunc ubi stamus ? Plateam vocari
 190   audio Cursum. Procul esto Rufe ;
 191   instat armentum, cave, bubalorum.
 192   pertica cogit.
 193   Pallium cocco satur expavesce.
 194   Sanguis aspectus furiat nocentes.
 195   Stringit idcirco domitatque nares
 196   ferreus orbis.
 197   Talis (en, ut Mors etiam coniscat !)
 198   improbo currens et habente fenum,
 199   ultimum gentis Fabium peremit
 200   bestia cornu.
 201   Qui toga Corvos imitantur atra,
 202   moribus Cygnos niveis ! Sodales
 203   sun mei. Recta comitator illos.
 204   Ducite Vatem
 205   per viam Marci, per et Angiportum,
 206   dexteram versus. Ibi dedicatum
 207   nomini Templum Superis tremendo
 208   insula monstrat.
 209   Unicum Romae queror. Urit aestus.
 210   Urit immensum. Liquefiat ensi,
 211   sudet et pumex. Calor arva summus
 212   findit hiulca.
 213   Strata se tellus aperit ; Memento
 214   Roma jam saltem : quia tota pulvis,
 215   pulvis es, pulvis ; reditura Fato in
 216   pulveris urnam.

FRAGMENTUM FUNEBRIS ELOGII, IMPENSI PIIS MANIBUS ILLUSTRISSIMI ATQUE EXCELLENTISSIMI VIRI, CLAUDII MEMMII

05_2   v.1   Dulce decus, Memmi, verus mihi nuntius ergo
           2   venerat extinctum, fatoque extrema secutum !
           3   Qui, licet immeritum, quamvis regione remotum,
           4   et numquam visum me sic complexus amabas,
           5   ut pia libares aegro soteria vati.
           6   Nec frustra. Excusso surrexi denique morbo.
           7   Nunc tamen ipse jaces ; nobisque trahentibus auras,
           8   magnam animam efflasti. Sineret modo Parca, redemptum
           9   morte mea cuperem. Quem non devinxerat ille
 10   candor, et augustae laudata modestia frontis !
 11   Ille lepor, gravitasque decens, probitasque severa,
 12   et numquam fucata fides ; florensque venustas
 13   eloquii ! Quas missus eras orator in oras,
 14   implesti fama. Toto venerabilis ibas
 15   virtutum comitante choro. Prudentia felix
 16   miscuit arguto mitem serpente columbam,
 17   Mercuriale decus. Capiti Deus addidit alas.
 18   Tu quasi rex inter legatos, non quasi tantum
 19   regius. Exhibuit talem sapientia vultum ;
 20   tales suada modos. Promenti verba, fluebant
 21   Romano patrioque favi Cicerone madentes.

22 Gallica facundis stillabant lilia labris.
23 Lilia ! de quibus est oleum mirabile pacis
24 expressum : qualique situs merearis inungi.
25 Ungite Thespiades. Labor hic vos poscit ; eumque
26 ultro suscipitis superat liquor iste Sabaeae
27 messis odoriferas segetes, et balsama Cypri.
28 Hoc oleo, quoniam pacem morientibus omnes
29 optamus, decet in primis herois Avaxi
30 imbutum, penitusque fragrans spirare cadaver.
31 Spargite et ardentem casiam, ramosque cupressi.
32 Castalii fontis laticem, et tus addite primum.
33 Deinde super tumulum, functumque precantia verba
34 dicite, suspensis sertis ; luctumque levate.
35 Gallorum sublime jubar, generisque vetusti
36 gloria, et o Mysis quondam dilecta voluptas,
37 ultra non fuerat te digna Lutetia vivo.
38 In qua livorem, vanis infecta susurris
39 purpura ducebat, proprium tractura ruborem.
40 Te caret urbs ; non tu, meliori sede receptus,
41 urbe cares. Te Borbonio subnixa Senatu
42 aula caret. Tibi Caelicolum de cardine summo
43 panditur interea domus omnipotentis Olympi.
44 Illic astrigeros animam collectus in orbem,
45 hunc orbem, longaque diem sub nocte jacentem
46 despicias, et totum veris te solibus imples.
47 Jamque adeo nolis mutare aeterna caducis.
48 Nam foret haec caeci, non permutatio Glauci.
49 Nunc veris opibus dives ; praefectus et aeri,
50 nunc vere torquatus eques, mucrone corusco
51 aureus et fulgens, magnoque Orionis ense
52 accinctus, rides nostri ludibria mundi.
53 Bellorumque super frameas, atque arma cruenti
54 Martis, et ancipites motus, aulaeque procellas,
55 et refluos aestus, tempestatesque sonoras,
56 quotquot in Euripo movit Concordia discors
57 Westphaliae ; supra invidiam, casusque vicesque,
58 sceptraque et aetates, procerumque immania vota
59 altior, Europam partes metiris in omnes.
60 Jamque vides, quas et quoties peragraveris urbes ;
61 quae freta, quas terras. Hic laevum Cimbrica Tethys
62 alterno fluctu quassat latus. Hic vada Balthis
63 explicat, et classem, Suecosque ad vela paratos.
64 Illic Sarmatiae fines, saltusque videntur
65 Pannoniae, et campi frugum vinique feraces.
66 Proxima sunt Thracum, subjectaque regna tiarae ;
67 et Chalcedonias despectans Bosphorus arces.
68 Hinc Melita, et Rhodos, et reliqui lustrantur Achivi.
69 Spectas Italiam, madefactaque sanguine fratris
70 moenia, et ex auro curvantem cornua Thybrim.
71 Hic Ganges, hic unda Tagi lucentis, Iberque.
72 Hic manat bicolor Rhenus ; te Sequana lambit.
73 Sed jam vix guttae tibi flumina tanta videntur
74 Oceanum ingresso, qui fundum et litora nescit.
75 Sistite Thespiades. Cari quod Troius olim
76 Aeneas viso Pallantis funere dixit,
77 inclamo : salve aeternum, mihi maxume Memmi,
78 Aeternumque vale.

**Nobili Amplissimoque Domino, D. GUILIELMO DE BLITTERSWICK,
in supremo Geldriae Senatu Consiliario Regio, etc.**

05_3 v.1 Te quoque nil dubitans, nostra invitante Camena,
2 ocius in sacri penetralia confer honoris,
3 Austriaco devote choro Guilielme. Secundis
4 jamdudum auspiciis aditum tua facta merentur.
5 Praelusum satis est fano, quod cura laborque
6 incolit, ac rigidae pallens industria vitae.
7 Contiguum, nunc tempus adest, invadere templum ;
8 cujus et hoc anno, mitrae quo summa potestas
9 aurea Romanae laxavit limina portae,
10 En, iterum reserata patent, intrandaque dignos
11 ostia suscipiunt. Ubi formosissima merces
12 virtutis, solium sibi gloria fixit eburnum.
13 Hinc tamen este procul luxus scelerumque ministri,
14 quotquot et alba juvant pulvillis otia nigris,
15 desidia pingues ac tantum repere natos.
16 Acceleret gressus decorum non sordidus emptor ;
17 quem vel glauca sua Pallas signavit oliva,
18 vel Mars cristarum rubris insignibus ornat.
19 Nempe laborandum est. Fructus ex semine pendent.
20 Difficile ac pulchrum manibus consortia junctis
21 instituunt. Quin palma virens et populus arbor
22 Herculis, inclinant ad mutua foedera ramos.
23 Semper erit vilis, quem non erexerit horror.
24 Ossibus albentes campos Victoria vestit.
25 Gaudet honor summo vestigia ponere clivo ;
26 perque truces scopulos ac saxa minantia caelo,
27 saltibus abruptis capreae de more vagatur ;
28 pone sequi timidos, alto de vertice, dictis,
29 ac medio digito, sannaque lacescere visus ;
30 ardua tentantes complectitur obvius ulnis.
31 Sic humiles ortu, nec opimae sortis alumnos,
32 saepius ingenii felix solertia magnos
33 reddidit, ac crebris nox intercepta lucernis.
34 Sic in agro flavam reperit quandoque coronam,
35 et non praevisos paupertas sedula fasces.
36 Cum subito tauris Pyrenaeoque relicto
37 vomere, lictoris propere mandata secutus
38 centonem lacerum trabea mutavit arator ;
39 inter laurigeras, projecta falce, secures
40 Ausonio curru Tarpeiam vectus in arcem.
41 At tibi quot titulis, procerum fortissime, templum
42 debet honor nomenque suum ! Quos tramite secto
43 praetendunt alii varios, tu colligis omnes.
44 Nam si dispositis fumosa per atria ceris
45 pondus inest aliquod, pretiosaque stamina secum
46 natales et Fata ferunt ; magnumque putatur,
47 per longam seriem torquataque funera nosci.
48 Quis Blitterswycios non sanguine censet avito ?
49 Intemerata suos cingunt monumenta nepotes.

50 Nobilitas a fonte fluit. Rubigine sacra
 51 claras effigies stirpemque attollit origo.
 52 Sed vacuae nil laudis eges, alienaque ducis
 53 non tua, nec totum debes Majoribus assem.
 54 Ipse decus generi multo cumulatus afflas.
 55 Te pietas, te cana fides, jucundaque mitis
 56 temperies animi, manans ceu limpidus amnis,
 57 praeripiunt circumque meant te gratia fandi,
 58 et Themis, et firmo nitens Prudentia talo
 59 ante omnes illustrat avos. Pars strenua vitae
 60 impensa est studiis. Habuerunt singula justam
 61 tempora mensuram : semper Sapientia primas.
 62 Responditque operae successus. Callet, opinor,
 63 cuncta quidem nemo ; sed tu paucissima nescis.
 64 Jactent se se aliae dotes : haec gaza triumphat.
 65 Ulterius nequeunt humanae tendere vires.
 66 Cecropii praecepta senis, monitusque silentis
 67 Pythagorae, et magni caelestia sensa Platonis
 68 intra animum censu gemino clauduntur eundem.
 69 Historias memorem ? Se vindicat omnis in uno
 70 pectore, praecipitis leti secunda vetustas,
 71 excubiis defensa tuis. Ne dente recisum
 72 Saturni perest, passumque obliviam foedae
 73 noctis agat rimas ; doctum tibi supplicat aevum.
 74 Quippe alios ritus et prisca revolvere secla,
 75 sunt tabulae testes, inscripti nomina Fasti
 76 Pontificum, praelo quales Antverpia sanxit.
 77 Quis vigor astrorum similes referentibus ortus
 78 consiliis ! Subito cum Curia lumine mentis
 79 fulgurat, et pulsa caligine discutis acta.
 80 Ore tenus quoties sententia subsilit anceps ;
 81 cum tua succedunt dubiis oracula rebus,
 82 momentis librata suis ; nil additur ultra.
 83 Orando finem facis, assurgente Senatu.
 84 Sin lites subeant, alternaque jurgia raucus
 85 accendat praeco ; placidi moderamine juris
 86 occurrens, facili componis dissona nutu ;
 87 concentumque facis legum morumque tenore.
 88 Non favor obliquat caussam, non cogit in arctum
 89 asperitas. Lancem facundia vergit in aequam.
 90 Jamque videbaris tantus juvenilibus annis,
 91 cui credi possent vix concedenda senectae.
 92 Hoc Tagus exsultans devinctaque Geldria novit.
 93 Quo memor officii regem defendis Iberum,
 94 profluit eloquium fluctu torrentis Iberi ;
 95 opportuna salus patriae. Si quando volantes
 96 turbavit Leo Belga juba, ac bella minatur ;
 97 nemo reconcinnat subductis aptius armis.
 98 Pacem in fronte geris. Sedet illic plana Voluptas
 99 absque supercilio, tetricae bene nescia rugae,
 100 et spirat blandas, mulcentia numina, Musas.
 101 Hinc amor, et nostras non aspernata cupido.
 102 Si tamen applausus docilis non fingere vanos,
 103 vera subobscura cantanti rettulit Echo.
 104 Stat suus Alsatiae per te, Guilielme, poeta ;
 105 atque hederis crines involvere mollibus audet.
 106 Quali acumque manu vel carmina voce movemus,
 107 sumis eo vultu, quo ver optata reducit

108 germina, quo ridens gemmantes ventilat uvas
 109 Liber in autumnno. Pellit quo nubila Phoebus,
 110 percutit aut citharam : placatus fulmina ponit
 111 Juppiter, iratum Neptunus mitigat aequor.
 112 Scilicet haec nimia est macri fiducia vatis ;
 113 votaue per Somnum deceptus inania lambo.
 114 Atqui ego te juxta spatiantem flumina vidi,
 115 Cum legeres silvas noviens radice retortas,
 116 quales Aoniis in versum panximus arvis.
 117 Ac nuper primum curis mensisque remotis
 118 post epulas, nostrae subeuntem florida Cirrhae,
 119 nexaque lustrantem peregrinaeserta Thaliae,
 120 eminus, et spatiis quamquam divisus iniquis,
 121 Landishutanae spectavi e culmine turris.
 122 Qua si Fama nihil media sublimius aura
 123 suspicit, et volucres vinci nubesque fatentur,
 124 desine mirari, stantem fastigia supra,
 125 dum liquidus puris tralucet solibus aer,
 126 longo posse procul distantia stringere visu.
 127 Adjuvit mirum, crystallus splendida, munus.
 128 Illud enim vitrum, mea quo soteria quondam
 129 libasti, vatis redivivi tactus amore ;
 130 clam tibi surreptum studii melioris in usus
 131 transtulit ; et, posthac oculis, non amplius ori
 132 serviet atque gulae, festivus dixit Apollo.
 133 Protinus in certos divino pollice gyros
 134 vertit ; et aérias, simulacra vagantia, formas
 135 hausturo laevem multa dedit arte figuram ;
 136 tamque diu nitidum volvens exegit ad unguem,
 137 donec abundantia fulgore feriret, et unum
 138 in punctum flueret radiorum copia torrens ;
 139 admovitque mihi nunc prodigialiter illo
 140 omnia, ceu coram praesentia, metior absens ;
 141 trans juga, trans umbras nemorum porrectus, et urbes,
 142 spumosique sinus maris extremosque recessus.
 143 I nunc, et patulam virtutem abscondere tenta.
 144 Cur autem verbis gradientem ad summa retardo ?
 145 Nulla mora est. Invitat Honor. Differre nocebit.
 146 Festina. Certis vocat incluta Gloria signis ;
 147 exspectatque suum sudoris filia civem.
 148 Irrubuit supremus apex. Tremat, ecce, corusca
 149 purpureis foribus stellataque panditur aula.
 150 Siderei strident in verso cardine postes.
 151 Caesareas aquilas et sceptramicantia cernis ?
 152 Aude aliquid : celebremque domum cum Regibus intra.